Diákportré '79

Művészete: matematika és tánc

Ha természetbúvárokról, netán éppen a matematika szerelmeiről van szó, sokunkban megfogalmazódik az elhamarkodott ítélet: szakbarbárok, nincs bennük semmi igazán érdekes. Hogy mennyire téves ez a szemlélet, annak igazolására kitűnő „példa" *Csendes Tibor* negyedéves matematikus.

Pedig bemutatkozó szavai nemigen győznék meg az ellentábort:

— A szegedi Radnóti Gimnáziumban matematika tagozatos osztályba jártam. Általános- és középiskolában számos matematikaversenyen vettem részt, több-kevesebb sikerrel. Ahogy mondani szokták: már gyermekkoromban nyilvánvaló volt, hogy matematikus leszek.

— *Tehát valamilyen belső erő, hit vezetett a számítógépek világába?*

— Az igazság az, hogy eredetileg kibernetikával szerettem volna foglalkozni. Mivel erre nem volt közvetlen lehetőség, ezért választottam a hozzá szorosan közelálló területet.

— *Ugorjunk át néhány évet: az Idei tudományos diákköri konferencia számítástechnikai szekciójában első díjat nyertél. Mi volt a dolgozatod témája?*

— Az OTDK-n elméleti biológiai témájú dolgozattal vettem részt, pontosabban: egy biológiai modell, a kemoton matematikai leírásával. A motivációt pályamunkámhoz tulajdonképpen a kibernetika iránti érdeklődésem adta.

— *A sikeres szereplés folytatásra kötelezi az embert...*

— A következő ülésszakig szeretném továbbfejleszteni ezt a témát. Felvettem a kapcsolatot egy számítógépes modellező csoporttal. Valamennyien más-más megközelítésben próbáljuk feldolgozni a kérdéskört. Úgy érzem, fontos láncszeme lehetek e munkának, s ebben nagy szerepe van annak is, hogy a Kibernetikai Laboratórium rendelkezik nagy teljesítményű számítógéppel.

— *Mennyire segít munkádban a környezeted?*

— Az egyetemen jó lehetőség van arra, hogy kiváló közösségek alakuljanak ki, ez egyben a megfelelő környezetet is jelenti. Szerencsés vagyok: magamat „minden lében kanál"-típusnak tartom, s olyan csoportba kerültem, melynek tagjai szintén mindenben benne vannak. De említek egy másik példát: biológusok, matematikusok önképzőkörrel kísérletezünk. Témasorozatot állítunk össze, s az olvasott témákat megbeszéljük. Sajnos, nem mindig tudjuk egyeztetni az időnket. Persze, közösségi életünkhöz hozzátartoznak a séták, fociderbik is. No, és e mellett ott van a táncház.

— *Az a hír járja rólad, te vagy a kar legjobb táncosa...*

— Ez azért túlzás. Jelenleg tagja vagyok a JATE néptánccsoportjának és táncházvezetői tanfolyamra járok Budapestre.

— *Régebbi keletű a vonzódásod a néptánchoz?*

— Nem. Gimis koromban egyáltalán nem érdekelt, ha népzene szólt a rádióban, kikapcsoltam. Itt az egyetemen, első koromban láttam először gyöprugit. Megtetszett, én is beálltam a táncolók közé. Fél évig jártam táncházba, majd jelentkeztem a néptánccsoportba. Megjegyzem: a csoport JATE-s tagjainak több mint fele matematikus. Többségében nem beállított táncokat adunk elő, műsorunk inkább „táncház-jellegű".

— *Mi a közös számodra a matematikában és a táncban?*

— Tulajdonképpen mindkettőt művészetnek tekintem. A tánc kapcsán, azt hiszem, erről nem kell bővebben beszélnem. A matematikára is azt szokták mondani, hogy közelebb áll a művészethez, már csak alkotó jellegénél fogva is, mint a tudományokhoz. Például egy bizonyítás akkor igazán jó, akkor szép, ha minél tömörebb. S ez magában foglalja az alkotást is.

— *Mik a terveid a jövőre?*

— Az egyetemen programtervező matematikusokat képeznek belőlünk, ennek megfelelően végzés után szeretnék számítógép mellett dolgozni. Ami pedig a táncot illeti, a jövőben sem kívánok szakítani vele. A táncházvezetői tanfolyam befejezése után legalább néhány évig szeretném felhasználni ott szerzett ismereteimet, közreműködni táncházak szervezésében, irányításában Csongrád megye több helységében.

Kívánjuk neki: így sikerüljön!

SZ. Z.

Tegeződünk Finnországgal

Tegeződni persze nem szoktunk akárkivel. Szoktunk jó barátainkkal, rokonokkal, közeli ismerősökkel. Azok a tanárok és kollégisták, akik végig dolgozták — szervezték és persze —, szórakozták a *Móra Kollégium Finn Napok* rendezvénysorozatát április 18—21 között, emelt fővel állíthatják: megértették és átérezték rokonságunkat, s az a homályos szimpátia, amit eddig is éreztünk a finnek iránt, szeretetté erősödött.

A *Móra Nemzeti Napok* sorozata évek óta fontos és jó hagyománya kollégiumunknak: évenként megrendezzük. Legfontosabb feladata, hogy más népek politikai, gazdasági, kulturális életéről, hagyományairól, szokásairól félig komoly, félig szórakoztató programokkal, kiállítással, olyan áttekintést adjon, amely segít az illető ország társadalmát, történelmét a mai viszonyaink között a nemzetközi életben elhelyezni.

Amikor Finnországra esett a választásunk, az előzetes viták végén aggodalmaskodtunk egy kicsit: vajon tudunk-e elég anyagot szerezni a kiállításhoz, az előadásokhoz, valóban érdekelni fog-e mindenkit az, amit el szeretnénk mondani, meg szeretnénk tudni? Azután a Kollégiumi Bizottságot és az elsősorban finnugor szakosokból álló szervező gárdát sorra érték a kellemes meglepetések. A Finn Nagykövetség rendkívül szívesen rendelkezésünkre bocsátott egy sor ragyogó plakátot, színes prospektust, művészeti albumot. A Finnugor Tanszék valamennyi oktatója segített a szervezési munkálatokban: újsággal, könyvvel, jótanáccsal. *Szabó Kinga* budapesti keramikus két tárlóra való szebbnél-szebb iparművészeti és népművészeti tárgyat küldött kölcsönbe. Szerda estére, a megnyitóra minden készen állt.

Első programunk a *Csere-bere Klub estje* volt, melyen ezen alkalommal bölcsészeti témáról, a finnugor népek rokonságáról volt szó. Előadónk, *Janurik Tamás* adjunktus ismertette a hallgatósággal a különféle őshazaelméleteket, a nyelvrokonság legfontosabb ismérveit, a finnugor kutatások módszereit és legfőbb eredményeit. Természetesen nem maradt el a daltanulás sem, amely *Békés Csaba* angoltörténelem szakos hallgató gitárkíséretének és a finnugor szakosok által előre elkészített dalszövegeknek köszönhetően mind a négy estén igen jó hangulatot és sok derűs percet hozott mindannyiunknak. Csütörtökön Finnország politikai helyzetéről és történelméről *Markku Rainio* lektor tartott előadást népes közönségnek; bámulatos nyelvi felkészültségéről és hazája történelmének nagyon objektív ismeretéről téve tanúbizonyságot. A pénteki nap az irodalom jegyében telt. Először *Kovács Magdolna* harmadéves magyar-történelem-finnugor szakos kollégistánk adott érdekes és sok új ismeretet nyújtó áttekintést a finn irodalom történetéről és legnagyobb alakjairól, majd a kollégium Irodalmi Körének előadásában szép összeállítást hallhattunk a megismert írók, költők és a népköltészet legjobb alkotásaiból. Szombaton „vegyes felvágott"-ban volt részünk: a Nagykövetségtől *Északi tájak hangjai* címmel szép természetfilmet kaptunk, melyet — hála az oktatástechnika óráknak — majdnem tökéletesen sikerült magunknak levetíteni. Markku Rainio hazája legszebb városairól, tájairól készített diáiban is gyönyörködhettünk, majd a négy nap alatt felgyülemlett kérdésekkel árasztottuk el őt és a finnugor szakosokat. Amikor éjszaka holtfáradtan nekiláttunk lebontani a kiállítást, mindenki finn nótákat fütyörészett és majdnem honvágyat éreztünk az eddig alig ismert tavak, kikötők, fenyvesek és szaunák iránt.

Részlet a kiállítás vendégkönyvéből: „Egy szempontból a Finn Napok nem sikerültek: jobban éreztem magamat itt, mint finnek között. Markku."

(saly)

Vegyeskar: bölcsész-jogász-TTk-s

Részlet a kiállítás népművészeti tárlójából (Fotó: Ocsovszki Imre)

Hét nagylemez...

Első alkalommal inkább a zene kedvéért jött össze a közönség, hisz a magyarországi jazzrajongók mindig szívesen hallgatják a *Benkó dixieland* játékát. Zenéjüket most új kiegészítővel hallhattuk — *Benkó Sándornak*, az együttes vezetőjének *jazztörténeti ismertetésével*. Az eleinte szokatlan koncertformát végül is megkedvelték a nézők, mert a történeti áttekintés arányosan illeszkedett a zenei anyagba. A három estből álló fellépéssorozat teljes sikert aratott, s ez Benkó Sándor mellett a kitűnő *Zoltán Bélának* (trombita), a hangulatteremtő *Nagy Ivánnak* (pozan), *Halmos Vilmos* zongorajátékának és *Vajda Sándor* remek bögős-improvizációjának köszönhető.

Az utolsó fellépésüket követő „becsomagolás" közben beszélgettünk Benkó Sándorral.

— *Legutóbb, úgy két éve lehetett, az Auditórium Maximumban hallgattunk benneteket. Akkor hagyományos koncertet adtatok, most új formával próbálkoztok. Miért?*

— Sajátos eszmecserére ad lehetőséget a közönséggel. Úgy véljük, a hazai jazzkoncertek hallgatói kevéssé tudatosak zenehallgatás közben, kritikai hozzáállásuk kisebb, mint ahogy az kívánatos lenne. Tehát a közönség beavatása lenne elsődleges célunk, vagyis bemutatni a legminimálisabb zenei alapokat, s lehetővé tenni, hogy a néző „értővé" váljon. Néha előfordul, hogy túl hosszúra nyújtom a mondandómat, de szerencsére a közönség jelez, ha hiányolja a zenét. Ez az új előadói forma akkor lesz igazán jó, ha közvetlen kapcsolatot tudunk kialakítani a közönséggel.

— *Köztudomású, ez a műfaj nálunk nem túl népszerű. Főleg vidéken nem. Mi a véleményed a vidéki jazzegyüttesek jelenéről, fejlődési lehetőségeikről?*

— A közönséget csak az igényes, jó produkciók vonzzák. S az is igaz, ahol nincs előélete a jazznak, ott nem is fog egyhamar hódítani. Szeged ilyen szempontból szerencsés, mert Vágiék már évekkel ezelőtt kialakították saját közönségüket, próbálták megszerettetni ezt a műfajt. Most a Molnár-dixi folytatja a hagyományt, nagy lelkesedéssel. Bár ez önmagában kevés, mert sikerélmény nélkül nem jó dolgozni, s időnként jól esne az elismerés. S ebben azt hiszem, ritkán van részük. Nem mintha nem érdemelnék meg. Lemezük jelent meg, országszerte ismerik őket. A város mégsem támogatja az együttest kellőképpen. Ez hiba. Méghozzá általános. Ezért vagyok borúlátó a vidéki jazz-zenészek helyzetével kapcsolatban. Az igazi lehetőségek a létezéshez és az alkotáshoz egyelőre csak a fővárosban adottak.

— *A közelmúltban jelent meg egy könyved, nívódíjat kapott. Hogy jut erre is idő?*

— A Műszaki Egyetemen tanítok, adjunktus vagyok. A könyvemet az elektromágneses terek numerikus számítási módszeréről írtam, mert ezzel foglalkozom. A doktorim már megvan, jelenleg a kandidátusimat írom, és két könyvön dolgozom. Általában nem hiszek a zene és a matematika oly sokat emlegetett viszonyában, én egymástól függetlenül szeretem őket. A zenei pályába úgyszólván belenőttem, a matematika a foglalkozásom.

— *Tegnapelőtt Pécs, tegnap Nagykanizsa, ma Szeged... Zsúfolt lehet az együttes havi programja.*

— Hát igen, szigorúan és keményen dolgozunk, mert csak ez biztosíthatja az együttesen belüli homogenitást, és egyéni fejlődésünket. Általában 20—25 esténk foglalt zenével, ebből négy-nyolc alkalom a próbáké, a többi koncert. Emellett még filmzenét is csinálunk, s talán a tévével is felvesszük a kapcsolatot.

— *Hét nagylemezetek jelent meg eddig...*

— ...ráadásul 200 ezer példányszámban kelt el, ami a műfajban is és a magyar jazz történetében is szokatlan. A közeljövőben talán szerződést kötünk egy nyugat-német céggel és szeretnénk megjelentetni egy új nagylemezt is. Ezen világ neves szólistáinak közreműködésével blues-zenét játszunk. Itthon felajánlottuk a Filharmóniának ezt az új kezdeményezésünket, a 15—18 éves fiatalok sokat tanulhatnának belőle, mi pedig új zenebarátokra találnánk bennük.

— *Szegeden mikor találkozunk legközelebb?*

— Szeptemberben megint itt leszünk, s remélhetőleg rendszeresebben találkozhatunk majd a szegedi fiatalokkal, mint az elmúlt években.

GRÓF RÓZA

Telekis tanárok

Kedves beszélgetés volt április 20-án a Teleki Kollégium olvasójában. A már tanító pedagógusokat, a volt Teleki kollégistákat várták tapasztalatcserére, élménybeszámolóra a kollégium lakói. A beszélgetésen részt vett volt kollégisták elmondták tapasztalataikat, gondjaikat és a tanítás során felmerült problémákat.

Kiss Terézia magyar-orosz szakon végzett. Mivel Csongrád megyében nehéz pedagógus állást kapni, és ő szülővárosába, Hódmezővásárhelyre akart kerülni, vállalta, hogy ott napköziben dolgozik. Harmadikos gyerekekkel foglalkozik. Kezdetben szokatlan, nehéz feladatot jelentett ez számára. Az eltelt év alatt azonban sikerült hangot találni velük, most nagyon szeret közöttük lenni. Véleménye szerint a főiskolán kevés napközis jellegű képzést kaptak, így nehéz volt a kezdet.

Martin Mária matematika-fizika szakon végzett. Mindkét szakját tanítja. Az ő problémája kezdetben abban jelentkezett, hogy a „régi" és „új" fizikát is tanítja. Osztályfőnök is. Ezzel kapcsolatban vetette fel, hogy a főiskolán kevés osztályfőnöki órát látogattak, illetve tartottak. *Simon Mária* magyar-orosz szakos tanárként hasonló gondokkal küzd. Nagyon sok kedves élményt, történetet meséltek el nekünk, érdekes pedagógiai szituációkat hallottunk.

Dr. Vaskor András főigazgatóhelyettes is ott volt a beszélgetésen. A találkozón részt vett a Neveléstudományi Tanszék két oktatója, *dr. Szabó G. Mária*, aki a Kollégiumi Tanács elnöke és *Farkas Katalin* a Kollégiumi Tanács tagja, akik a beszélgetésben felmerült problémák megoldásához szeretnének majd segítséget adni.

Befejezésül kerüljenek ide Kiss Terézia vendégkönyvünkbe írt mindatai, amelyet a kollégista főiskolásoknak szánt: „Kívánom, hogy maradjon meg ugyanaz a lelkesedés bennetek, ami most még megvan. Szeressétek a gyerekeket! Tanítani pedig — igaz, csak egy év tapasztalata alapján írom — érdemes."

SZERI ERZSÉBET
a Kollégiumi Bizottság tagja